

«ПАТРЭБНА РЕАЛЬНАЯ БАРАЦЬБА З НАЙБОЛЬШ ЦЯЖКІМІ ФОРМАМІ КАРУПЦЫ І ЭКАНАМІЧНЫХ ЗЛАЧЫНСТВАЎ»

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
«Уважліва разбіраючыся ў сітуацыі, якая склалася, і неадкладна прымець дзейсныя меры па выпраўленні сітуацыі, калі неабходна, то і кадравыя. Вядучая служба міністэрства не павінна адождвацца ў цені!» — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да міністра ўнутраных спраў.

Выкарычкі кругавую паруку пры барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі
«Ні адзін невінаваты не павінны быць прыцягнуты да адказнасці. Не павінна быць і выбарачнага, як у нас часта бывае, прыцягнення да адказнасці за эканамічныя злачынствы і карупцыю. Маўляў, гэта свае знаёмыя, нават калі і парушылі нешта — добра, закрыем вочы, папрэздзішы цёхенька ў лезні, на пікніку, на п'яныці, па палаванні, на рыбалцы. А гэтых вось ці не ведаем, ці занадта яны насавольнічалі, давайце, адкруцім ім галаву. Хачу сказаць наступнае: пры такой спробе галавы будуць адкручаныя тым, хто гэтым займаецца. У аснове павінна ляжаць выключная справядлівасць! Віватавы — адказвай, хто б ты ні быў!» — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Звяртаючыся да генеральнага пракурора і старшыні Следчага камітэта, Прэзідэнт адзначыў, што яны яснасьце персанальную адказнасць за захаванне законнасці пры расследаванні крымінальных спраў, асабліва па эканамічных злачынствах. «Той, хто здзейсніў злачынства, абавязаны пакрыць прычыненую шкоду ў поўным аб'ёме і панесці заслужанае пакаранне. Гэтае пытанне павінна быць пад пастаянным нашым кантролем. Трохразовы, пяціразовы плашэж за выяўленыя скрадзеньні ў дзяржавы і грамадства грошы», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Я заўважаю, што ў нас утварэная маленькая кругавая парукі на ўзроўні раёнаў, гарадоў, абласцей. Яны пачынаюць жыць па сваіх законах, а мы, напэй-

на, думаеце пачынаць таксама жыць па сваіх законах у цэнтры. Можаче кіраваць — кіруючы ўсёй сістэмай, не — значыць, будзем думаць: ці новых людзей прыцягваць, ці сістэму мяняць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«У выніку міліцыя, падатковыя органы, мясцовая ўлада варацца ва ўласным соку, вырашаючы толькі вузкаведамасныя задачы, а ў арганізацыях і ўстановах гадамі задуэваецца сітуацыя, спрыяльная для здзейснавання правапарушэнняў», — адзначыў Прэзідэнт.

«З поля зроку праваахоўных і кантралюючых органаў не павінны выпадаць ні адно ведамства, ні адна сфера дзейнасці, і перш за ўсё тыя, якія закранаюць стратэгічныя інтарэсы дзяржавы і прадстаўляюць найбольшую зацікаўленасць грамадзян», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

У сувязі з гэтым ён звярнуў увагу Савета Міністраў, Камітэта дзяржкантролю на неабходнасць працягу работы па ўдасканаленні кантрольна-рэвізійных службаў. «На сённяшняй дзень у краіне няма кантралюючага органа, у абавязках якога ўказана правядзенне праверак у арганізацыях, якія не маюць ведамаснага кантролю, па ўсім магчымых напрамках дзейнасці. Гэтае пытанне падлягае дадатковай прапрацоўцы, але нагадваю аб недапушчальнасці раздзімання толькі што прыведзенага ў апытальныя структурыны стан дзяржаўнага апарату. Колькасць чыноўнікаў узрасці не павінна», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«І пытанне тут не ў колькасці, а ў якасці. У нас людзі шустрыя, асабліва падпрымальнікі. Калі б мы эфектыўна тузанулі ў розных кропках па адным, па двух, па трох такіх парушальнікаў, па канкрэтных напрамках, яны б зразумелі, што ад іх патрабуецца. Але калі няма такой сістэмнай барацьбы, а мы тузаем там, дзе нешта правала, яно так і атрымліваецца», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу яшчэ на адзін момант: «Пастаянна гучаць

словы аб праве на памылку. Але памылка памылцы розніца. Галоўнае, каб яны не ператварыліся ў сістэму і каб грошы не пераакцілі з дзяржаўнай у асабістую кішэню. Памылкі павінны выпраўляцца, а злачынцы — карацца. І гэтую грань паміж памылкай і злачынствам праваахоўныя органы павінны вызначаць дакладна».

Ліквідаваць Ілжэпрадпрымальніцтва

«Неабходна прызнаць, што меры, якія прымаюцца ўсімі праваахоўнымі і кантралюючымі органамі краіны, не дазваляюць у поўным аб'ёме спыніць ілжэпрадпрымальніцтва і, галоўнае, ліквідаваць яго як высокапрыбытковы выгляд крымінальнага бізнесу. Гэта трэба зрабіць неадкладна», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што аналіз выяўленых парушэнняў сведчыць аб тым, што аснову большасці злачынчых замахаў у сферы падактаабкладання складаюць здзелкі, учыненыя з ілжэпрадпрымальніцкімі структурамі. Паводле слоў Прэзідэнта, шкода, якая прычыняецца імі дзяржаве, штогод узрастае, а колькасць расследаваных спраў няўхільна падае. З-за такой няспрытнасці кантралюючых органаў эканаміка толькі за мінулы год страціла больш як \$770 млрд.

«Праваахоўныя і кантраольныя органы фактычна «б'юць па хвостах», выяўляючы такія структуры часта на заключнай стадыі іх злачынчай дзейнасці, калі асноўная маса фіктыўных здзелак ужо завершана і грашовыя сродкі выведзены з беззаўнагага абароту», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што органамі фінансавых расследаванняў даецца правава ацэнка толькі дзеянням заснавальніку або дырэктару гэтых ілжэструктур. «Але ні перад пракураторыяй, ні перад органамі ўнутраных спраў не ініцыююцца пытанні дачы прававой ацэнік чы-

ноўнікам, якія зарэгістравалі відэаочна падстаўную фірму. Не ўстанаўліваюцца рэальныя асобы, якія сталі за стварэннем гэтых структур, і тыя, хто імі на самай справе кіруе. Фактычна да адказнасці прыцягваюцца так званыя стрэлчэнікі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт не бачыць пакулы належнай аддчы і ад дзейнасці фінансавай міліцыі, дэпартамента фінансavaга маніторынгу.

«Пра якую эфектыўнасць можа ісці гаворка, калі, напрыклад, не прымаюцца неабходныя меры па вяртанні з-за мяжы валютных сродкаў, а гэта не адзін дзясятка мільярдаў рублёў, выведзеных з гаспадарчага абароту краіны», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка даручыў старшыні Камітэта дзяржкантролю прапрацаваць пытанні ўмацавання аналітычнага ўпраўлення дэпартамента фінансavaга маніторынгу. «Гэтае падраздзяленне ўжо даказала сваю эфектыўнасць, але сёння яно практычна завалена толькі выкананнем запытаў. А дзе прагнозы складнік яго работы, які так неабходны для праваахоўных органаў?» — задаў пытанне Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што не павінны заставацца ў баку ад гэтай работы і органы дзяржаўнай бяспекі. На яго думку, з улікам спецыфікі іх дзейнасці варта засяродзіць намаганні на павышэнні якасці маніторынгу аперацыйнай абстаноўкі і своечасовага выяўлення рызык, якія фарміруюцца, выклікаў і пагроз у сферы барацьбы з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі.

Прэзідэнт даручыў КДК, Генпракуратуры, Нацыянальнаму цэнтру законодаўства і прававых расследаванняў прапрацаваць усё пытанні прававага рэгулявання процідзеяння ўхільнення ад выплаты даўгoў шляхам ілжывага банкруцтва.

Па словах кіраўніка дзяржавы, памер пратэрмінаванай крэдыторскай запызычанасці па краіне ў даўжнікоў, якія

знаходзяцца ў працэдурі банкруцтва, пастаянна расце і сёлета склаў больш як \$18 трлн. «Наогул з банкруцтвам трэба разабрацца і вельмі акуратна да гэтага падыходзіць», — сказаў Прэзідэнт. — Недапушчальна, што ні адным кантралюючым органам у краіне не ўказана ў абавязкі правядзенне праверак для ўстанаўлення памылковасці або наумйснанага банкруцтва, а таксама ўтояння банкруцтва і перашкоды пакрыццю страт крэдытору».

На думку Прэзідэнта, выяўляць такія злачынствы мэтазгодна комплексна: як шляхам аперацыйна-вышуковых і праверачных мерапрыемстваў, так і даследаваннем фінансavaга гаспадарчага дзейнасці.

Неабходна навесці належны парадак у рознічным тавараабароце

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што, нягледзячы на павелічэнне колькасці аб'ектаў, якія выкарыстоўваюць для разліку касавая абсталіванне, радыкальнага вывядзення вырукці з цэнянога абароту дасягнуць не ўдалося. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што прынятая зараз у касавым абсталіванні тэхналогія недааснадала. Кожны год пачынаецца колькасць выяўленых правапарушэнняў. У той жа час, паводле ацэнак спецыялістаў, забеспячэнне за кошт укаранення сістэмы кантролю нават павыраабароту дазволіць павялічыць штогадовае добраахвотнае падатковае наступленні ў бюджэт.

«Трэба забяспечыць безумоўнае выкананне падатковых абавязальнасцяў усімі суб'ектамі гаспадарання», — падкрэсліў Прэзідэнт. — Акрамя таго, сумесна, у тым ліку эканамічнага характару, накіраваных на прадухіленне незаконнага перамяшчэння тавараў праз дзяржаўную мяжу».

АЙЧЫННЫЯ ЗДРАЎНІЦЫ НАБІРАЮЦЬ АБОРОТЫ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

— Права на аздараўленне ў лагерах з выкарыстаннем дзяржаўных датачыў і нас маюць усе непаўналетнія дзеці школьнага ўзросту, — сказаў Гендзёў Балатоўскі. — А дзеці-сіроты і інваліды маюць права часцей адпачываць з выкарыстаннем сродкаў бюджэту і дзярждатачы.

Між тым, сёлётыя дзярждатачы на кругласуцанны лагер складала 900 тысяч рублёў (летась — 605 тысяч рублёў). Па выніках другой змены сярэдня цана пуцёўкі ў кругласуцанны дзіцчы лагер складала 1998 тысяч рублёў. Як правіла, бацькі аплачваюць каля 10% ад кошту пуцёўкі. Для таго, каб атрымаць такую пуцёўку, яны павінны звярнуцца ў камісію па аздараўленні па месцы працы.

На прэс-канферэнцыі было ўзнята і пытанне будаўніцтва новых санаторна-курортных аб'ектаў. Па словах Гендзёў Балатоўскага, санаторый нельга пабудавач «на пустым месцы», аздараўленчыя ўстановы павінны быць там, дзе ёсць радовішчы мінеральных вод і гразю. Такія патэнцыяльныя пляцоўкі ў краіне ёсць. У першую чаргу гэта Браслаўскі і Нарачанскі рэгіёны. На тэрыторыі апошняга цяпер ажыццяўляецца дзяржаўная праграма, разлічаная да 2015 года. Яна прадугледжвае 21 мерапрыемства, 18 з якіх ужо праведзены. У прыватнасці, у санаторый «Прыазёрны» пабудаваны новы лячэбны корпус і пачаў працу акупаарк; уведзены ў эксплуатацыю новы гасцінічны корпус у турыстычным комплексе «Нарач»; у санаторый «Спадарожнік» пабудавана 10 новых домайкаў гасцінічнага тыпу.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.

Крыху дажджоў і зноў спякота

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

У нядзелю чакаецца ўвогуле без ападкаў. Аднак месцамі па Магілёўскай і Гомельскай абласцях магчымы слабенькія кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Стане цяплей. Уначы будзе ўжо 11—16, удзень — плюс 22—27, а па п'яднёвым захадзе нават да плюс 29 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак уначы будзе без ападкаў, а ўдзень у асобных раёнах непрацягла дажджы і навальніцы. Стане яшчэ цяплей. У ноч на панядзелак чакаецца 12—17, удзень — 24—29, а па п'яднёвым захадзе Брэсцкай вобласці да плюс 30 градусаў. Сіноптыкі лічыць, што ў сярэдзіне наступнага тыдня нас увогуле чакае спякотнае надвор'е, калі максімальная тэмпература паветра ўдзень будзе дасягаць 26—33 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Гучная справа

ДАМУ З «БОМБАЙ» БУДУЦЬ СУДЗІЦЬ

Завершана расследаванне крымінальнай справы, завезданай па факце выбуху каля будынка ўпраўлення КДБ па Віцебскай вобласці. У рамках расследавання было праведзена больш за 700 допытаў, прызначана каля 270 судовых экспертыз. Цікава, што экспертнай службай Следчага камітэта Расіі беларускім калегам была аказана практычная відэазапісу правядзенні экспертызы па паляпшэнні якасці відэазапісу па месцы здарэння.

Нагадаем, што 11 лістапада мінулага года ў 19 гадзін вечара каля адміністрацыйнага будынка ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі ўзарвалася самаробная выбуховая прыставакнае.

— Канчатковае абвінавачванне ў здзяйсненні асабліва злоснага хуліганства прад'яўлена раней судзімай 42-гадовай жыхарцы горада Віцебска. Следчымі здабыты неабвержныя доказы віны затрыманай. Яна раней ужо была судзімая за хуліганства і пашкоджанне маёмасці. Падчас папярэдняга следства яна цалкам прызнала віну. Жанчына прыняла ўдзел у правядзенні следчага эксперыменту і падрабязна апісала механізм выбуху выбуховай прылады.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, Надзея ДРЫЛА

Факт

ХТО НАЙЛЕПШЫ РАКАЛОЎ?

Гэта стане хутка вядома, 3 жніўня на возеры Белая абдудзеца другі чэмпіятна па лoўлі ракаў. На працягу 10 хвілін неабходна будзе злавіць на спецыяльна аадведзенай тэрыторыі возера як мага больш ракаў. Сёлета ў складзе каманды — па тры чалавекі (2 мужчыны + 1 жанчына). Да ўдзельніку можа далучыцца любы ахвотны да пачатку старту (14.00 — Аўт).

Арганізатарамі гэтага мерапрыемства ўсталяваны асноўныя патрабаванні: не бяцца лавіць голымі рукамі, не ныраць, не выкарыстоўваць пры лoўлі ласты, маскі і іншае... Дадатковыя ўмовы ўдзельнік ад членаў журы пачуюць перад пачаткам спаборніцтваў. Вядома, што рак з'яўляецца ў прыродзе пустэльнікам, любіць знаходзіцца ў хаванцы і абараняцца кльшнімі. Таму кожнаму удзельніку чэмпіянату давядзецца прымаць максімум стараннў, цяперня, бяспрашнасці, каб дастаць рака з вады.

Для ўдзельніку спаборніцтваў, гледачоў і балельшчыкаў будучыя культурна-забаўляльныя праграма і святчныя гандаль. Пераможцаў чакаюць прызы і граматы. Усе ўдзельнікі спаборніцтваў атрымаюць памятныя значкі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПАСЛЯ ЛАМБАРДА — ЗА КРАТЫ

Сярод белага дня двое зламьснікаў пасля ўжывання спіртнога абрававалі ламбард па вуліцы Камарова ў Гродне.

Яны ўвайшлі ў памішканне і паспрабавалі звязаць сцючам работніцу ламбарда, што ім урэшце ўдалося, бо сілы былі няроўныя. Пасля чаго налетчыкі схалпілі больш за 30 навінненіяў залатых вырабаў (агульным коштам каля 35 мільёнаў рублёў) і кінуліся наўцёкі. Аднак жанчына не толькі аказала супраціўленне, але і здолела нанясці на трывожную кнопку. На працягу хвіліны на месца злачынства прыбўў нарад Ленінскага аддзела Дэпартамента аховы. Аднаго рабаўніка затрымаў побач з ламбардам, а пазней на вуліцы Курчатава (па трывожы быў падняты ўвесь гродзенскі гарзён) — і другога. Той, дарчы, паспеў пераапрагнуцца ў загада падрыхтаванае адзенне. Усе ўкрадзеныя каштоўнасці вярнуліся ў ламбард.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

З ЧАЛАВЕКІ ЗАГІНУЛІ НА ПАЖАРЫ

У Лепельскім раёне падчас пажару ў дачным доме загінулі гаспадар і яго знаёмыя мужчына і жанчына.

Паводле слоў Марыны Фандо, прэс-сакратара Віцебскага абласнога ўпраўлення па надзвычайных сітуацыях, пажар адбыўся а чвэрцёртай гадзіне ночы ў вёсцы Гарадзец. Як расказалі пажарным суседзі гаспадарка дома, напярэдняй трагедыі загінуўля знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення. Як мяркуецца, прычына пажару — неасцярожнасць пры курэнні ў нецвярозым стане.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

ГРОШЫ НА ДАРОГАХ ПАЧАЛА ЗБІРАЦЬ ЭЛЕКТРОНІКА

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

— Укараненне электроннай сістэмы спаганання збораў за праезд па аўтадарогах Беларусі BelToll дазволіць павялічыць сумы збораў у бюджэт за перамяшчэнне па платных трасах. Такое меркаванне падчас прэс-канферэнцыі, прымеркаванай да ўводу ў камерцыйную эксплуатацыю BelToll, выказаў учора начальнік галоўнага ўпраўлення аўтамабільных дарог Мінтранса Яўген РАКАЛА.

Была адна платная дарога — M1/E30. «Сумы збору на ёй у папярэднія гады былі ў межах 65 млн еўра. Цяпер пералік платных дарог пашыраны, а памер існуючых тарыфаў вышэй за ранейшыя», — адзначыў кіраўнік кіравання. Старая сістэма мела 4 пункты ручнога збору аплаты. «Яна і BelToll — гэта абсалютна розныя рэчы па прыцыпі і падыходам спаганання збораў», — канстатаваў спецыяліст. Раней плата за праезд па M1/E30 ажыццяўлялася пры перасячэнні аўтамабілем пункта, тады не пераследаваўся прыцып аплаты прайздзейнай адлегласці. BelToll мае 56 пунктаў збору платы — гэта так званыя парталы над дарогай, якія размеркаваны на сегменты. Калі аўтаўладальнік праязджае той ці іншы сегмент, з яго спаганяецца плата за рэальны кіламетр.

Яўген Ракала падкрэсліў, што грошы будучы накіроўваюцца ў дзяржаўны бюджэт. «Мэтаў стварэння новай сістэмы было павялічыць нашы прыбытковасць. Адпаведна, мы чакаем і павелічэння фінансавання ў дарожную гаспадарку. Наша задача — палепшыць стан не толькі

Фота Марыны БЕГУНОВІЧ

платных аўтадарог, але і наогул усёй рэспубліканскай сеткі», — заўважыў ён.

Акрамя таго, кіраўнік ўпраўлення звярнуў увагу на тое, што інвестыцыі ў дагавор, заключаны з Karsch TrafficCom AG, перш за ўсё камерцыйны праект. Сістэма будавалася без ўдзелу бюджэтных рэсурсаў. «Па дагаворных абавязальнасцявах на працягу трох гадоў мы абавязаны кампенсавач інвестару выдаткі на стварэнне інфраструктуры АГС-сістэмы. Гэтыя гро-

шы будучы выплачваюцца з тых сум, што збіраюцца за праезд па дарогах у межах дзейнення новай сістэмы», — растлумачыў Яўген Ракала.

Спецыялісты ўпэўнены, што стварэнне Нацыянальнай сістэмы электроннага збору платы за праезд па дарогах Беларусі з'яўляецца ўзаемавыгадным праектам дзяржаўнай структуры і прыватнага сектара міжнароднага бізнесу.

Сяргей КУРКАЧ.

Погляд

КАЛІ ПЛАТНАЕ — ЗНАЧЫЦЬ, ЛЕПШАЕ

3 1 жніўня для беларускіх аўтамабільных дарог пачалося новае жыццё. 815 кіламетраў з іх сталі платнымі для праезду. Чаму ўвездзена такая не зусім звычайная для Беларусі мера? І як яна паўплывае на развіццё краіны?

Першы момант, які варта адзначыць у сувязі з новаўвядзеннем, — гэта тое, што неабходнасць і своечасовасць вышэйзгаданай меры не стаў аспрэчываць ні адзін з вядомых аўтараў шматлікіх экспертаў і крыніц інфармацыі. І праўда, платная дарогі — гэта з'ява добра вядома жыхарам ці ледзь не ўсіх высокаразвітых краін свету. ЗША, Аўстралія, дзяржавы Еўрапейскага саюза — усё знаёмыя з працэдурой аплаты за праезд. Прычым той парадак, які ўведзены ў Беларусь, па традыцыі, з'яўляецца ў вышэйшай ступені сацыяльна арыентаваным, бо за праезд не прыдзецца плаціць кіроўцам легкавых аўтамабіляў, зарэгістраваных у Беларусі, а таксама ў Казахстане і Расіі. У той жа час платныя дарогі на Захадзе — гэта, як правіла, для ўсіх.

Другі момант, які хачецца б падкрэсліць: выдатна, што мы ідзем па шляху спаганання платы за праезд, ні ў якім разе не ўвезваюць гэты з прыватызачыя саміх дарожных шляхоў. Пра тое, да чаго вядзе прыватызачыя інфраструктуры агульнага карыстання, мне нядаўна распавяла добрая знаёмая, пастаянны аўтар аднаго з амерыканскіх часопісаў палітычнай і эканамічнай тэматыкі.

Ёй часта даводзіцца карытацца дарогай з Лісбурга (Заходняя Вірджынія) ў аэрапорт Даласа. Гэта першая прыватная дарога ў ЗША і праезд па ёй каштуе 5 долараў. Працягласць паездкі — 13 міль (20,8 кіламетра). А гэта 24 цэнты за кіламетр для легкавога аўтамабіля, што ў 5-6 разоў даражэй, чым у Беларусі нават для інашэземцаў.

І гэта далёка не самы высокі кошт. У Аўстраліі прыватная інфраструктурная кампанія Mascuqrie (раней — Hill Samuel Australia, Ltd.) валодае некалькімі буйнымі дарогамі ўнутры і вакол самага вялікага горада краіны — Сіднея. У выніку кошт праезду па дарогах гэтай кампаніі нават у межах горада можа складаць

8-10 долараў ЗША ў эквіваленте. Скажам шчыра: такое «прыватна-дзяржаўнае партнёрства» нам не трэба! Важным аспектам стварэння ў Беларусі платных дарог з'яўляецца выкарыстанне перадавых тэхналогій для ажыццяўлення працэдур пры непасрэднага спаганання платы. Для гэтага выкарыстоўваюцца спецыяльныя прылады на транспартных сродках і рамкі, абсталіваныя адмысловымі датчыкамі, на дарогах. Пасля таго, як прылада атрымана і ваш рухавік папоўнены, спісанне сродкаў ажыццяўляецца аўтаматычна падчас праезду праз рамкі. Для гэтага не трэба нават тармазіць. Пункты выдачы прылад размешчаны так, каб кіроўца, якому трэба будзе праезд праз платны ўчастак дарогі, не меў цяжкасцяў з правядзеннем неабходных працэдур.

Паведамленні сродкаў масавай інфармацыі ад 1 жніўня паказваюць, што накладак пры ўвядзенні сістэмы пазбегнуць усё ж такі не ўдалося. Аднак хто віватавы ў гэтых накладках — асобнае вялікае пытанне. Паведамляецца пра чэргі на беларуска-польскай і беларуска-літוўскай мяжы. Але прычына традыцыйная і

нават банальная: кіроўцы грузавікоў не сталі заключаць дамовы і набываць прылады на свае аўтамабілі загадзя, на працягу папярэдніх 2 месяцаў. У выніку ўсе кінуліся рабіць гэта ў першы дзень працы новай сістэмы. Думаецца, з'ява гэта часова і ўжо зусім хутка праца транспартнай сістэмы краіны ўвоўдзіць ў звычайнае рэчышча.

Які эканамічны эфект ад новаўвядзення? Штогод праз Беларусь правазіцца каля 186 мільярдаў тон грузаў аўтамабільным транспартам. У сярэднім гэта каля 9,3 мільёна фур. Нават калі па-лова з іх праедзе 300 кіламетраў па платных дарогах, заплаціўшы па 0,1 еўра за кіламетр, атрымаецца амаль 140 мільёнаў еўра даходу ў год. І гэта — па самых сціплым падліках, без уліку замежных грамадзян на легкавых аўтамабілях. Нядарэчна капіталізацыя транзітнага патэнцыялу! Асабліва калі ўлічваць, што беларусы пры гэтым працягваюць карыстацца дарогамі бясплатна, атрымліваючы дадатковыя — міжнародныя — гаранты якасці і бяспекі сваіх дарог.

Юрый ЦАРЫК, палітычны аналітык, кіраўнік Беларускай групы развіцця.

Парламенцкі дзёнік

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ Выйшла на ФІНІШНУЮ ПРАМУЮ ПА ПАДРЫХОТЦЫ ДА ВОСЕНЬСКОЙ СЕСІ

Работа парламентарыяў пятага склікання падчас трэцяй сесіі будзе не менш насычанай, чым вясной — у пачатку лета. Пра гэта на Савеце Палаты прадстаўнікоў сказаў старшыня ніжняй палаты парламента Уладзімір Андрэі